

สรุปผลการประเมินโครงการจังหวัดทดลอง แบบบูรณาการเพื่อการพัฒนา ระยะที่ 3 : เมื่อสิ้นสุดโครงการ*

นายประสิทธิ์ การกลาง**

บทนำ

โครงการประเมินผลจังหวัดทดลองแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้ว่าราชการจังหวัด และผลงานที่เกิดขึ้นจากการบริหาร ตลอดจนความพึงพอใจของประชากรในจังหวัดทดลอง 5 จังหวัด คือ จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดชัยนาท จังหวัดลำปาง จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดนครราชสีมา เปรียบเทียบกับจังหวัดคู่เปรียบเทียบกับ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอ่างทอง จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดพังงา และจังหวัดปัตตานี โดยกระทรวงมหาดไทยได้มอบหมายให้สถาบันการศึกษาของรัฐ 5 แห่ง ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่หรือบริเวณใกล้เคียง ประกอบด้วย สถาบันราชภัฏสุรินทร์ สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มหาวิทยาลัยนเรศวร สถาบันราชภัฏภูเก็ต และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เป็นผู้ประเมินผล

การประเมินผลแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การสำรวจข้อมูลพื้นฐานก่อนการทดลอง (30 กันยายน 2544) ระยะที่ 2

การประเมินระหว่างการศึกษา ระยะ 6 เดือน (1 ตุลาคม 2544 - 31 มีนาคม 2545) และระยะที่ 3 ประเมินผลหลังการศึกษา ระยะ 12 เดือน (1 ตุลาคม 2544 - 30 กันยายน 2545) โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Design) เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลและความพึงพอใจของประชาชน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และข้าราชการที่มีต่อการบริหารงานระหว่างจังหวัดทดลองกับจังหวัดเปรียบเทียบกับ

ผลการประเมินโครงการจังหวัดทดลองแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนา ระยะที่ 3 : เมื่อสิ้นสุดโครงการ (1 ตุลาคม 2544 - 30 กันยายน 2545)

การประเมินผลโครงการจังหวัดทดลองแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนา ซึ่งดำเนินการโดยสถาบันการศึกษาของรัฐ 5 แห่ง มาตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการ (1 ตุลาคม 2544 - 30 กันยายน 2545) มีข้อสรุปที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือระบบการ

* ดัดแปลงจาก สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย, สรุปผลการประเมินโครงการจังหวัดทดลองแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนา ระยะที่ 3 การดำเนินการระยะ 12 เดือน (1 ต.ค. 44-30 ก.ย. 45), เอกสารวิชาการ สสร. ที่ 08/2545 (ฉบับสารนา).

** นายประสิทธิ์ การกลาง เจ้าพนักงานวิเคราะห์นโยบายและแผน 8 7 สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

บริหารจังหวัดแบบบูรณาการในจังหวัด ทดลองมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เกิดขึ้นจากการบริหารงานของจังหวัดทดลองสูงกว่าจังหวัดเปรียบเทียบที่มีการบริหารตามระบบปกติ และจากการบริหารงานส่งผลให้เกิดความพึงพอใจของกลุ่มประชาชนต่างๆ ในจังหวัดทดลองเพิ่มมากกว่าจังหวัด เปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเกือบทุกจังหวัด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. จังหวัดศรีสะเกษและจังหวัดสุรินทร์

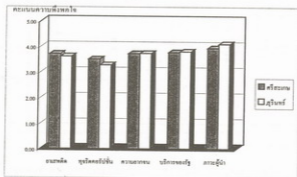
(สถาบันราชภัฏสุรินทร์)

1.1 ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานของจังหวัด พบว่าจังหวัดศรีสะเกษ (ทดลอง) มีประสิทธิภาพสูงกว่าจังหวัดสุรินทร์ (เปรียบเทียบ) จากตัวชี้วัดใน 4 ด้าน คือ ด้านการแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน ด้านการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์ปชั่น และด้านการแก้ไขปัญหาการชุมนุมเรียกร้องของประชาชนพบว่า จังหวัดศรีสะเกษมีประสิทธิภาพสูงกว่าจังหวัดสุรินทร์ 3 ด้านคือ ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน ด้านการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์ปชั่น และด้านการแก้ไขปัญหาการชุมนุมเรียกร้องของประชาชนส่วนประสิทธิผลในการแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตยังไม่พบความแตกต่างที่ชัดเจนในสองจังหวัด

1.2 ด้านความพึงพอใจของประชากรกลุ่มต่างๆ ในจังหวัด พบว่า การบริหารงานตามระบบบูรณาการเพื่อการพัฒนาของจังหวัดศรีสะเกษสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับทุกกลุ่มประชากรไม่ว่าจะเป็นประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และข้าราชการเพิ่มขึ้นเมื่อสิ้นสุดการทดลองมากกว่าก่อนการทดลองในทุกด้านและพบว่า การเปลี่ยนแปลงความพึงพอใจของประชากรจังหวัดศรีสะเกษ ยังเพิ่มขึ้นมากกว่าจังหวัดสุรินทร์ในด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน การแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตและการแก้ไขปัญหาการให้บริการของสถานพยาบาลของรัฐ ทั้งยังพบว่ามี ความพึงพอใจในภาวะผู้นำของผู้ว่าราชการจังหวัดมากกว่าไม่ว่าจะเป็นเรื่องความคิดริเริ่มของผู้ว่าราชการจังหวัด ความมุ่งมั่นเสียสละ การตัดสินใจและความเชื่อถือได้ของผู้ว่าราชการจังหวัด

เมื่อรวมประเด็นทั้งประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความพึงพอใจเข้าด้วยกันแล้ว จังหวัดศรีสะเกษดีกว่าจังหวัดสุรินทร์

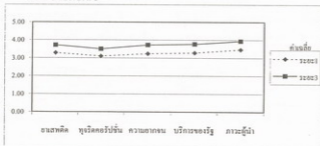
แผนภูมิที่ 1 ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการแก้ไขปัญหาและการบริหารงานของจังหวัดเปรียบเทียบกับระหว่างจังหวัดศรีสะเกษกับจังหวัดสุรินทร์

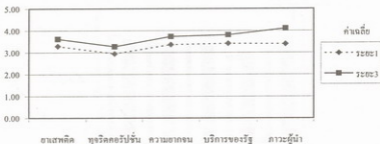
ตารางที่ 1 เปรียบเทียบภาพรวมความพึงพอใจในการบริหารงานของจังหวัดศรีสะเกษกับสุรินทร์ในระบอบที่ 1 กับระบอบที่ 3

เรื่อง	ศรีสะเกษ		สุรินทร์	
	ระบอบที่ 1	ระบอบที่ 3	ระบอบที่ 1	ระบอบที่ 3
ความพึงพอใจ				
ทัศนคติ	3.28	3.71	3.29	3.61
ทุจริตคอร์รัปชัน	3.10	3.50	2.94	3.27
ความยากจน	3.24	3.72	3.36	3.73
บริการของรัฐ	3.29	3.77	3.41	3.80
ภาวะผู้นำ	3.47	3.94	3.39	4.10

แผนภูมิที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการแก้ไขปัญหาและการบริหารงานของจังหวัดศรีสะเกษเปรียบเทียบกับระหว่างระบอบที่ 1 กับระบอบที่ 3

แผนภูมิที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการแก้ไขปัญหาและการบริหารงานของจังหวัดสุรินทร์ เปรียบเทียบระยะที่ 1 กับระยะที่ 3

2. จังหวัดชัยนาทและจังหวัดอ่างทอง (สถาบันราชภัฏพระนครหรืออยุธยา)

2.1 ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงานของจังหวัด พบว่า จังหวัดชัยนาท (ทดลอง) มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดีกว่าจังหวัดอ่างทอง (เปรียบเทียบ) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า จังหวัดชัยนาทมีประสิทธิภาพดีกว่าจังหวัดอ่างทองในด้านการแก้ไขปัญหาเสพติดและด้านการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ส่วนการแก้ไขปัญหาความยากจน จังหวัดชัยนาทและจังหวัดอ่างทองมีผลใกล้เคียงกัน หากพิจารณาตามตัวชี้วัดสำคัญๆ รวม 24 ตัวชี้วัด เช่น ผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายต่างประเทศ ผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ที่ได้รับมาตรฐานทางราชการ ผู้รู้ธนาคารประชาชนที่ติดตามกำหนด คนว่างงาน จำนวนเรื่องร้องเรียนกรณีทุจริตที่มีมูล หมู่บ้านที่ปลอดยาเสพติด หมู่บ้านที่ยาเสพติดแพร่ระบาดรุนแรง และสถาบันการศึกษาที่ปลอดยาเสพติด เป็นต้น พบว่าจังหวัดชัยนาท มีประสิทธิภาพและ

ประสิทธิผลการบริหารงานตามตัวชี้วัดสูงกว่าจังหวัดอ่างทอง 12 ตัวชี้วัด จังหวัดอ่างทองสูงกว่าจังหวัดชัยนาท 10 ตัวชี้วัด มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่ากับ 2 ตัวชี้วัด

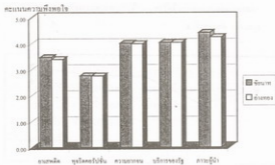
2.2 ด้านความพึงพอใจของประชากรในจังหวัด พบว่า จังหวัดชัยนาทคะแนนความพึงพอใจในระยะที่ 3 เพิ่มขึ้นกว่าระยะที่ 1 ทุกกลุ่ม ในด้านการแก้ไขปัญหาเสพติด ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน ด้านการแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน และด้านภาวะผู้นำของผู้นำราชการจังหวัด ส่วนด้านการให้บริการของรัฐ คะแนนความพึงพอใจของประชาชนและ ข้าราชการในระยะเวลาที่ 3 เพิ่มขึ้นจากระยะที่ 1 และคะแนนความพึงพอใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม จังหวัดอ่างทอง คะแนนความพึงพอใจในระยะที่ 3 เพิ่มมากกว่าระยะที่ 1 ทุกกลุ่ม ด้านการแก้ไขปัญหาเสพติด ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน ด้านการให้บริการของรัฐ และด้านภาวะผู้นำของผู้ว่าราชการจังหวัด แต่ด้านการแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน คะแนน

ความพึงพอใจของประชาชน และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในระยะที่ 3 ลดน้อยลงจากระยะที่ 1 แต่คะแนนความพึงพอใจของข้าราชการ ในระยะที่ 3 เพิ่มขึ้นจากระยะที่ 1

เปรียบเทียบผลต่างระหว่างจังหวัดพบว่า คะแนนความพึงพอใจในระยะที่ 3 ของทุกกลุ่มในจังหวัดชัยนาทเพิ่มขึ้นมากกว่าทุกกลุ่มในจังหวัดอ่างทอง

เมื่อเปรียบเทียบในภาพรวมทั้งผลทั้งด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และความพึงพอใจ จังหวัดชัยนาทมีประสิทธิภาพในการบริหารและสร้างความพึงพอใจให้ประชาชนในจังหวัดได้มากกว่าจังหวัดอ่างทอง

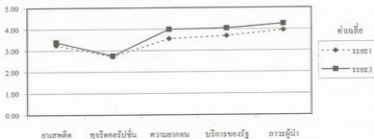
แผนภูมิที่ 4 ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการแก้ไขปัญหาและการบริหารงานของจังหวัด เปรียบเทียบระหว่างจังหวัดจังหวัดชัยนาทกับจังหวัดอ่างทอง

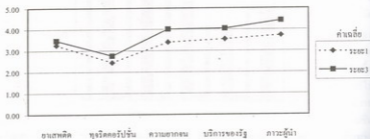
ตารางที่ 2 เปรียบเทียบภาพรวมความพึงพอใจในการบริหารงานของจังหวัดชัยนาทกับอ่างทอง ใน ระยะที่ 1 กับระยะที่ 3

เรื่อง	ชัยนาท		อ่างทอง	
	ระยะ1	ระยะ3	ระยะ1	ระยะ3
ประชาชน	3.26	3.47	3.25	3.39
ข้าราชการท้องถิ่น	2.44	2.76	2.71	2.75
ความอาภัพ	3.40	4.01	3.55	3.99
บุคลากรของรัฐ	3.54	4.04	3.68	4.04
ก้าวผู้นำ	3.72	4.42	3.95	4.25

แผนภูมิที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการแก้ไขปัญหาและการบริหารงานของจังหวัดชัยนาท เปรียบเทียบระหว่างปี 2551 กับปี 2553

แผนภูมิที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการแก้ไขปัญหาและการบริหารงานของจังหวัดอ่างทอง เปรียบเทียบระหว่างปี 2551 กับปี 2553

3. จังหวัดลำปางและจังหวัดพิษณุโลก

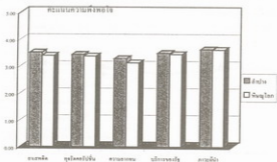
(มหาวิทยาลัยนเรศวร)

3.1 ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงานของจังหวัด พบว่าจังหวัดลำปาง (ทดลอง) มีประสิทธิภาพสูงกว่าจังหวัดพิษณุโลก (เปรียบเทียบ) โดยจังหวัดลำปางมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานดีกว่าจังหวัดพิษณุโลก เนื่องจากจังหวัดลำปางมีตัวชี้วัดที่ได้คะแนนสูงกว่าจังหวัดพิษณุโลก ในจำนวนที่มากกว่า

โดยจังหวัดลำปางได้คะแนนสูงกว่าทั้งสิ้น 14 ตัวชี้วัด คือเรื่อง อัตราส่วนตำบลที่ส่งผลิตภัณฑ์จำหน่ายในพื้นที่ อัตราส่วนตำบลที่ส่งผลิตภัณฑ์จำหน่ายต่างประเทศ อัตราส่วนตำบลที่ผลิตภัณฑ์ที่ได้ปริมาณมาตรฐานของทางราชการ สัดส่วนของตำบลที่มีเว็บไซต์ของตนเอง จำนวนนักท่องเที่ยวคุณภาพในจังหวัด อัตราส่วน ผู้มีหลักประกันสุขภาพ อัตราส่วนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฟื้นฟูเกษตรกร หลังพริกข่าระเหิด จำนวนหมู่บ้านที่ปลอด

ยาเสพติด จำนวนหมู่บ้านที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดรุนแรง ปริมาณยาเสพติดที่จับกุมได้ในจังหวัด (อาทิ ยาบ้า เฮโรอีน กัญชาฝิ่น) สถิติผู้ค้า ผู้ล่าเสียง และ ผู้ผลิตที่ส่งฟ้อง มีการประกาศประกวดราคาใน Internet จำนวนเรื่องร้องเรียนกรณีทุจริตคอร์รัปชัน (เรื่องร้องเรียน/เรื่องที่มีมูล) สัดส่วนของปัญหาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับการแก้ไขและยุติได้ในจังหวัด ส่วนจังหวัดพิษณุโลกได้คะแนนสูงกว่า 11 ตัวชี้วัด คือเรื่อง อัตราส่วนหมู่บ้านที่ได้รับกองทุนหมู่บ้าน อัตราส่วนการชำระคืนของผู้กู้ยืมโครงการประชาชน จำนวนผู้ว่างงาน จำนวนศูนย์บำบัดผู้ติดยาเสพติดที่เพิ่มขึ้น อัตราส่วนโรงเรียนที่ปลอดยาเสพติด สถิติการจับกุมผู้ค้า ผู้ล่าเสียงและผู้ผลิต ปริมาณยาเสพติดที่จับกุมได้ในจังหวัด อาทิ สารระเหยอื่นๆ โครงการประกวดราคาที่ใช้สถานที่เปิดของประกวดราคากลางจังหวัด ค่าเฉลี่ยของเงินงบประมาณที่ประหยัดได้ สัดส่วนของปัญหาต่างๆ ไปที่ได้รับการแก้ไข

แผนภูมิที่ 7 ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการแก้ไขปัญหาและการบริหารงานของจังหวัด เปรียบเทียบระหว่างจังหวัดลำปางกับจังหวัดพิษณุโลก

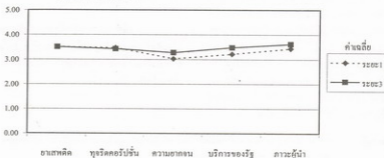
3.2 ด้านความพึงพอใจของประชากรแต่ละกลุ่มในจังหวัดที่มีต่อการบริหารงานของจังหวัด พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นชัดเจนในระยะที่ 3 เมื่อเปรียบเทียบกับระยะที่ 1 ทั้งสองจังหวัด ยกเว้นในด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด และด้านการแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งความพึงพอใจเท่าเดิมหรือลดลง (ในกรณีจังหวัดพิษณุโลก) เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจทั้งสองจังหวัดพบว่า กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดลำปางได้ความพึงพอใจสูงกว่าจังหวัดพิษณุโลกในทุกด้าน ยกเว้นเรื่องภาวะผู้นำของผู้ว่าราชการจังหวัดที่ทั้งสองจังหวัดไม่มีความแตกต่างกัน

เมื่อรวมประเด็นทั้งประสิทธิภาพประสิทธิผล และความพึงพอใจเข้าด้วยกัน ความพึงพอใจจังหวัดลำปางดีกว่าจังหวัดพิษณุโลก

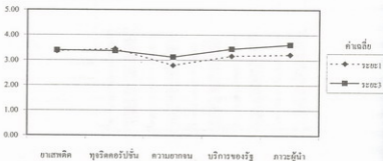
ตารางที่ 3 เปรียบเทียบภาพรวมความพึงพอใจในการบริหารงานของจังหวัดลำปางกับพิษณุโลก ในระยะที่ 1 กับ ระยะที่ 3

เรื่อง	ลำปาง		พิษณุโลก	
	ระยะ1	ระยะ3	ระยะ1	ระยะ3
ความสะดวก	3.51	3.51	3.35	3.39
ทุจริตคอร์รัปชัน	3.47	3.43	3.44	3.37
ความยากจน	3.03	3.28	2.79	3.12
บริการของรัฐ	3.22	3.48	3.16	3.44
ภาวะผู้นำ	3.44	3.62	3.22	3.61

แผนภูมิที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการแก้ไขปัญหาและการบริหารงานของจังหวัดลำปาง เปรียบเทียบ ระยะที่ 1 กับระยะที่ 3

แผนภูมิที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการแก้ไขปัญหาและการบริหารงานของจังหวัดพิษณุโลกเปรียบเทียบกับ ระยะที่ 1 กับระยะที่ 3

4. จังหวัดภูเก็ตและจังหวัดพังงา (สถาบันราชภัฏภูเก็ต)

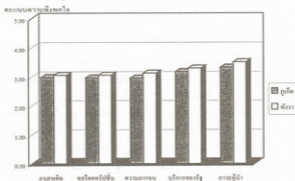
4.1 ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานของจังหวัด พบว่า จังหวัดภูเก็ต (ทดลอง) ดีกว่าจังหวัดพังงา (เปรียบเทียบ) ในด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนการแก้ไขปัญหาสุขภาพ และการแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์ปชั่น เมื่อพิจารณาจากตัวเลขผลต่างของการดำเนินงานก่อนการทดลองและเมื่อสิ้นสุดการทดลองโครงการ โดยในด้านการแก้ปัญหาความยากจน จังหวัดภูเก็ตทำได้ดีกว่าจังหวัดพังงาในประเด็นหมู่บ้านที่ได้รับเงินกองทุนครัวเรือน ทุกหมู่บ้านตลอดระยะเวลาการทดลอง การมีผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายได้ในต่างประเทศ ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับมาตรฐานทางราชการและด้านนักท่องเที่ยวคุณภาพในจังหวัด ส่วนจังหวัดพังงามีการเปลี่ยนแปลงมากกว่าจังหวัดภูเก็ตในประเด็นสัดส่วนผู้มีหลักประกันสุขภาพ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฟื้นฟู ด้านการแก้ไขปัญหาสุขภาพ จังหวัดภูเก็ตทำได้ดีกว่าจังหวัดพังงาในประเด็นการมีหมู่บ้านปลอดยาเสพติดเพิ่มขึ้น จำนวนศูนย์บำบัดฯ เพิ่มขึ้น สถาบันการศึกษาที่ปลอดยาเสพติดเพิ่มขึ้น การมีคดียับกุมผู้จำหน่าย ผู้เสพ ผู้ผลิตเพิ่มขึ้น การมีจำนวนผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมเพิ่มขึ้น มีการจับกุมกัญชาปริมาณมากขึ้น และมีการสั่งฟ้องผู้จำหน่าย ผู้เสพ ผู้ผลิต และจำนวนผู้ต้องหาที่ถูกสั่งฟ้องมีจำนวนเพิ่มขึ้น และในด้านการแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์ปชั่น จังหวัดภูเก็ตทำได้ดีกว่าจังหวัดพังงาในประเด็นการมีโครงการประกวดราคาในอินเทอร์เน็ต และ การมีโครงการประกวดราคาโดยมีสถานเปิด

ของกลางเพิ่มขึ้น ในกรณีของจังหวัดพังงา ผลต่างของการเปลี่ยนแปลงน้อยกว่าจังหวัดภูเก็ตในประเด็นงบประมาณที่จังหวัดประหยัดได้ต่อโครงการ

4.2 ด้านความพึงพอใจของประชากรกลุ่มต่างๆ ในจังหวัด พบว่า ความพึงพอใจของจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดพังงาไม่แตกต่างกัน โดยในด้านการให้บริการของรัฐ ความพึงพอใจของจังหวัดภูเก็ตสูงกว่าจังหวัดพังงา ส่วนความพึงพอใจด้านการแก้ไขปัญหาสุขภาพ และการแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์ปชั่น จังหวัดภูเก็ตและจังหวัดพังงา ความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน แต่ในด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน ความพึงพอใจจังหวัดภูเก็ตน้อยกว่า

เมื่อเปรียบเทียบภาพรวมประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความพึงพอใจ จังหวัดภูเก็ตดีกว่าจังหวัดพังงา

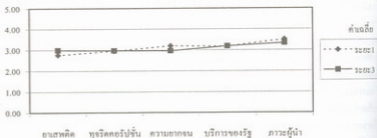
แผนภูมิที่ 10 ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการแก้ไขปัญหาและการบริหารงานของจังหวัด เปรียบเทียบระหว่างจังหวัดภูเก็ตกับจังหวัดพังงา

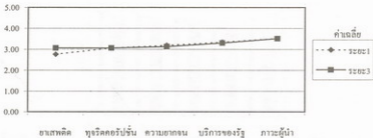
ตารางที่ 4 เปรียบเทียบภาพรวมความพึงพอใจในการบริหารงานของจังหวัดภูเก็ตกับพังงา ในระยะที่ 1 กับระยะที่ 3

เรื่อง	ภูเก็ต		พังงา	
	ระยะ 1	ระยะ 3	ระยะ 1	ระยะ 3
ทัศนคติ	2.76	2.99	2.76	3.06
ทูริสคอปรีชั่น	2.95	2.97	3.06	3.06
ความสะอาด	3.19	2.96	3.19	3.13
บริการของรัฐ	3.17	3.18	3.34	3.30
ภาวะผู้นำ	3.51	3.33	3.52	3.51

แผนภูมิที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการแก้ไขปัญหาและการบริหารงานของจังหวัดภูเก็ต เปรียบเทียบระยะที่ 1 กับระยะที่ 3

แผนภูมิที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการแก้ไขปัญหและการบริหารงานของจังหวัดพังงา เปรียบเทียบ
ระยะที่ 1 กับระยะที่ 3

5. จังหวัดนราธิวาสและจังหวัดปัตตานี (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี)

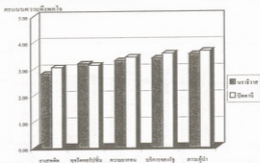
5.1 ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการบริหารงานของจังหวัด พบว่า ด้านการแก้ไขปัญหาคความยากจน จังหวัดนราธิวาส (ทดลอง) ดำเนินการได้ดีกว่าจังหวัดปัตตานี (เปรียบเทียบ) โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาจากตัวชี้วัดที่สำคัญ กล่าวคือ จังหวัดนราธิวาส มีนักท่องเที่ยวคุณภาพมากกว่าจังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาสมีคนว่างงานน้อยกว่าจังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส มีการชำระคืนของผู้กู้ยืมเงินในโครงการธนาคารประชาชนมากกว่าจังหวัดปัตตานี ด้านการแก้ไขปัญหาเสพติด จังหวัดนราธิวาสสามารถแก้ปัญหาได้ดีขึ้นมากกว่าจังหวัดปัตตานี พิจารณาได้จากอัตราส่วนสถาบันที่ปลอดยาเสพติดมีมากกว่าอัตราส่วนหมู่บ้านที่มีการแพร่ระบาดของยา

เสพติดรุนแรงลดลง ทัศนคติการจับกุมผู้ผลิตผู้เสพและผู้จำหน่ายมีมากขึ้น เป็นต้น ส่วนด้านการแก้ไขปัญหาคการทุจริตคอรัปชั่น จังหวัดปัตตานีสามารถแก้ปัญหาได้ดีกว่าจังหวัดนราธิวาส สำหรับด้านการแก้ไขปัญหาคการชุมนุมเรียกร้องของประชาชน พบว่า จังหวัดนราธิวาสนั้นไม่ปรากฏว่ามีปัญหาการชุมนุมเรียกร้องตลอดช่วงเวลาของการทดลอง ส่วนจังหวัดปัตตานีมีปัญหาการชุมนุมเรียกร้อง 1 เรื่อง ก็สามารถแก้ไขปัญหาคได้ในระดับจังหวัด

5.2 ด้านความพึงพอใจของประชากรแต่ละกลุ่มในจังหวัดพบว่า ความพึงพอใจต่อการบริหารงานของจังหวัดนราธิวาสต่ำกว่าจังหวัดปัตตานี

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาผลดำเนินงานของจังหวัดทั้งสองโดยรวมตามตัวชี้วัดกล่าวได้ว่าจังหวัดนราธิวาสดำเนินการได้ดีกว่าจังหวัดปัตตานีเล็กน้อย

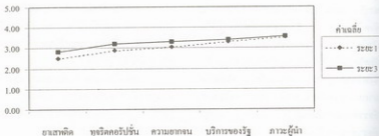
แผนภูมิที่ 13 ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการแก้ไขปัญหาและการบริหารงานของจังหวัด เปรียบเทียบระหว่างจังหวัดนราธิวาสกับจังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบการรวมความพึงพอใจในการบริหารงานของจังหวัดนราธิวาสกับปัตตานี ในระยะที่ 1 กับระยะที่ 3

เรื่อง	นราธิวาส		ปัตตานี	
	ระยะ 1	ระยะ 3	ระยะ 1	ระยะ 3
ยาสเสพติด	2.51	2.82	2.62	3.06
ทูริสติกคอร์ปอเรชัน	2.87	3.20	2.80	3.14
ความยากจน	3.06	3.31	3.00	3.44
บริการของรัฐ	3.29	3.40	3.21	3.58
ภาวะผู้นำ	3.52	3.55	3.08	3.67

แผนภูมิที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการแก้ไขปัญหาและการบริหารงานของจังหวัดนราธิวาส เปรียบเทียบระยะที่ 1 กับระยะที่ 3

ข้อเสนอแนะ

ก. ในภาพรวม

1) สถาบันการศึกษาของรัฐทั้ง 5 แห่ง มีความเห็นว่า ควรขยายผลระบบบริหารจังหวัดแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนาไปยังจังหวัดอื่นๆ ทั้งในลักษณะที่ใช้พร้อมกันทั่วประเทศ (สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, สถาบันราชภัฏภูเก็ต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี) แบบค่อยเป็นค่อยไป เป็นช่วงปี โดยพิจารณาจากความจำเป็นเร่งด่วน เช่น จังหวัดชายแดนหรือบางพื้นที่ที่จำเป็นต้องแก้ปัญหาเร่งด่วนในการบริหาร (มหาวิทยาลัยนเรศวร) และจังหวัดที่มีภูมิหลังใกล้เคียงกัน (สถาบันราชภัฏสุรินทร์) เนื่องจากเป็นระบบที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานของจังหวัด และเกิดประสิทธิผลในการแก้ไขปัญหาของประชาชนในพื้นที่ ทำให้การบริหารงานของจังหวัดมีความคล่องตัวมากขึ้น จังหวัดสามารถบริหารทรัพยากรไปยังจุดพื้นที่ที่เป็นปัญหาหรือเป็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดได้อย่างตรงจุด และทำให้การบริหารประชาชนเป็นไปด้วยความรวดเร็ว คล่องตัว

2) จะต้องปรับปรุงองค์ประกอบอื่นๆ ให้เอื้อต่อระบบนี้ด้วย เช่น ระบบการมอบอำนาจของส่วนกลางโดยเฉพาะในเรื่องการอนุมัติ การอนุญาตต่างๆ จะต้องปรับปรุงให้สอดคล้องสมมูลกับบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัด และความมอบในเรื่องที่ส่งผลต่อการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการพัฒนาระบบฐานข้อมูลของจังหวัด เป็นต้น

ข. ในเชิงปฏิบัติ

สถาบันการศึกษาของรัฐทั้ง 5 แห่ง มีความเห็นว่า เพื่อให้การขยายผลระบบการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการให้ได้ผลสมบูรณ์ควรมีการดำเนินการในรายละเอียด ดังนี้

1. สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

1) จังหวัดจะต้องจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดแบบบูรณาการให้สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานของผู้ว่าราชการจังหวัดได้อย่างแท้จริง ในด้านวิธีการปฏิบัติจัดทำจะต้องระดมทุกภาคส่วนในจังหวัด ตั้งแต่ ประชาชน นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ เข้ามาร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ร่วมกับทางจังหวัด เพื่อให้เกิดการยอมรับแผนในเบื้องต้น และด้านเนื้อหาสาระของแผนก็ต้องครอบคลุมต่อการแก้ไขปัญหาพื้นฐานของจังหวัดในทุกด้าน ขณะเดียวกันยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดก็ต้องสนองตอบต่อการดำเนินงานตามนโยบายสำคัญของรัฐบาลด้วย

2) จังหวัดจะต้องวิเคราะห์ปัญหาและหาความต้องการของจังหวัดในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการวิมอบอำนาจจากส่วนกลาง เพื่อที่ส่วนกลางจะได้มอบอำนาจให้ตรงกับปัญหาความต้องการของจังหวัดในแต่ละพื้นที่ เช่น จังหวัดที่มีพื้นฐานทางด้านเกษตรกรรมอำนาจจะอยู่ที่จังหวัดต้องการได้รับมอบจากส่วนกลาง ก็จะต้องเสนอให้ส่วนกลางได้วิมอบ ขณะเดียวกัน เพื่อให้การแก้ไขปัญหาของจังหวัดได้ผลอย่างสมบูรณ์ ส่วนกลางก็ความมอบให้ตรงกับความต้องการของจังหวัด

อย่างไม่มีเงื่อนไข หากการมอบอำนาจนั้น จำเป็นจะต้องแก้ไขกฎหมายใด ก็จำเป็นจะต้องระบุให้ชัดเจน

3) ควรพัฒนาระบบฐานข้อมูลของจังหวัดให้เป็นปัจจุบันและทันสมัยอยู่เสมอ ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหาของจังหวัดได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

4) การบริหารจัดการในระดับจังหวัดควรมีการบริหารงานในแนวราบมากขึ้น เพื่อระดมความร่วมมือจากทุกภาคส่วนให้เป็นไปอย่างกว้างขวาง และเพื่อสร้างเครือข่ายการทำงานอย่างครบวงจรโดยเน้นการมีส่วนร่วมขององค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีการร่วมมือกัน แก้ไขปัญหา และประสานงานเป็นไปอย่างคล่องตัว และมีประสิทธิภาพ

5) ควรมีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงินงบประมาณเหลือจ่ายของหน่วยงานในระดับจังหวัด เพื่อให้จังหวัดสามารถบูรณาการงบประมาณในส่วนที่เหลือจ่ายนั้นมาแก้ไขปัญหาของจังหวัดได้ หรือให้จังหวัดสามารถตั้งงบประมาณได้เพื่อสามารถดำเนินการตามโครงการที่เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัด

2. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

1) ควรพัฒนาการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ โดยทบทวนปรับปรุงเรื่องการมอบอำนาจให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดที่สมมูลกับบทบาท อำนาจหน้าที่ โดยเฉพาะการมอบอำนาจด้านการสั่งการตามกฎหมาย ควรมอบในเรื่องที่ส่งผลต่อการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ส่วนด้านการบริหารงบประมาณควรปรับวิธี

การให้จังหวัดสามารถบริหารงบประมาณได้คล่องตัวมากขึ้น นอกจากนี้ควรพิจารณาระบบการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางให้ทุกหน่วยงานจัดทำงบประมาณ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารจังหวัด

2) ควรพัฒนาประสิทธิภาพกลไกสนับสนุนการทำงานของผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการทั้งในด้านพัฒนาบุคลากร การพัฒนาระบบงาน การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การพัฒนากระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาจังหวัด การพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลงาน

3) ควรพัฒนาแนวคิดและทักษะในเชิงการบริหารจัดการสมัยใหม่ ให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนองตอบต่อสภาพแวดล้อมทางการบริหารที่มีขีดจำกัดทั้งทางด้านกายภาพ สังคม เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในเชิงจิตวิทยาการบริหาร

3. มหาวิทยาลัยนเรศวร

1) ควรให้ "จังหวัด" เป็นส่วนราชการที่ของงบประมาณจากส่วนกลางโดยตรง โดยแยกส่วนต่างหากจากงบประมาณที่แต่ละหน่วยราชการภายในจังหวัดได้รับ สำหรับขนาดของวงเงินงบประมาณดังกล่าวอาจจะอาศัยขนาดของงบประมาณ รวมทั้งจังหวัดเป็นเกณฑ์ในการจัดสรร อันจะช่วยให้จังหวัดทำงานวางแผนยุทธศาสตร์เชิงรุก และการลงทุนระยะยาวได้

2) ควรสร้างระบบที่เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เช่น การมีตู้ ปณ.ร้องทุกข์หรือศูนย์รับเรื่องร้องเรียนที่เข้าถึงง่าย เพื่อเป็นการกำกับการทำงานของข้าราชการภายในจังหวัด อันจะช่วยทำให้เกิดระบบธรรมาภิบาลในการบริหารได้

3) ควรมีการสร้างระบบรับผิดชอบ (public accountability) และระบบธรรมาภิบาล (good governance) มีการแสดงผลการทำงานให้ประชาชนได้รับทราบและตรวจสอบ นอกเหนือจากการรายงานให้หน่วยราชการระดับสูง/รัฐบาลรับทราบ ซึ่งเป็นระเบียบการปกติที่ใช้ ในการนี้จังหวัดจะต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบผลการทำงานโครงการต่างๆ รวมทั้งผลประโยชน์ที่ได้รับ โดยผ่านสื่อต่างๆ ภายในท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนเข้าใจโครงการต่างๆ ของทางจังหวัดและการสอดประสานระหว่างโครงการจากส่วนภูมิภาคกับส่วนกลาง ซึ่งจะทำให้ทางจังหวัดได้รับความร่วมมือในการทำโครงการต่างๆ ทั้งยังเป็นการประชาสัมพันธ์นโยบายจากส่วนกลาง

4. สถาบันราชภัฏภูเก็ต

1) รัฐบาล กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงอื่นๆ ควรสนับสนุนให้ขยายผลการบริหารงานแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนาไปสู่จังหวัดอื่นๆ โดยมอบอำนาจในการบริหารจัดการด้านต่างๆ ให้กับผู้ว่าราชการจังหวัดอย่างครบถ้วน ครอบคลุมกับปัญหาและสาขางานที่ต้องดำเนินการ เช่น อำนาจในการบริหารบุคคล การบริหารงบประมาณ การอนุมัติ อนุญาต และการสั่งการ โดยมอบ

อำนาจให้ครบถ้วนเท่าเทียมกัน และครบวงจรสอดคล้องกับปัญหาที่ต้องแก้ไข เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า งานใดที่ได้รับมอบอำนาจครบถ้วน ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถที่จะไปใช้แก้ปัญหาได้จริงและทันเวลา

2) กระทรวงมหาดไทยและจังหวัดควรพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของจังหวัดให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นและใช้ข้อมูลผลวิจัย เพื่อการตัดสินใจอย่างจริงจัง รวมทั้งเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นกลาง เพื่อสร้างความตระหนักให้กับทุกฝ่ายในการร่วมรับรู้และแก้ปัญหา

5. สถาบันราชภัฏสุรินทร์

1) จะต้องพิจารณาปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขต่อความสำเร็จของระบบบูรณาการเพื่อการพัฒนาอื่นๆ ด้วย นอกเหนือจากที่กำหนดไว้เดิม ซึ่งประกอบด้วย เรื่องการมอบอำนาจด้านการพิจารณาสั่งการ การอนุมัติ การอนุญาต เรื่องการมอบอำนาจด้านการบริหารงานบุคคล เรื่องการมอบอำนาจด้านการบริหารงบประมาณ เรื่องการพัฒนาระบบฐานข้อมูลของจังหวัด และเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพของสำนักงานจังหวัดด้วยเป็นต้น

2) การดำเนินงานโครงการฯ ตามนโยบายรัฐบาลในเชิงปฏิบัติในด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน ควรกระจายงานตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ให้ทั่วถึง จัดอบรมอาชีพเสริมในลักษณะการเรียนรู้ตามอัธยาศัยเฉพาะอย่างยิ่งการอบรมในชุมชน และโครงการส่งเสริมอาชีพที่ดำเนินการโดยหน่วยงานราชการ ควรดำเนินการให้ต่อเนื่องจนเป็นผลชัดเจน ด้านการแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ควรดำเนินการทั้งการ

ป้องกันปัญหาโดยอบรมหรือ ให้ความรู้แก่สมาชิกในครอบครัว การกวดขันปราบปรามอย่างจริงจัง และการแก้ไขปัญหามือถือติดติดโดยการนำมัดพันฟู และในด้านการแก้ไขปัญหาทุจริตคอรัปชั่น จะต้องมี การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการประกวดราคาโดยกว้างขวาง ให้องค์กรอิสระที่ประกอบด้วยผู้มีความรู้ เข้ามารตรวจสอบการปฏิบัติงานหรือ การบริหารงบประมาณของจังหวัด เป็นต้น

ปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขต่อความสำเร็จของระบบการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ

1. สถาบันราชภัฏสุรินทร์

จะต้องพิจารณาปัจจัยอื่นเพิ่มเติม ในการขยายผลระบบบริหารจังหวัดแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนา ดังนี้

1) การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม ของภาคประชาชนและองค์กรเอกชน ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดควรมีระยะเวลา เพียงพอที่จะเห็นผลสำเร็จได้ เช่น มีระยะเวลา 4 - 5 ปี มีการกำหนดตัวชี้วัดผลผลิตที่ชัดเจน และต้องมีการจัดทำแผนกลยุทธ์เป็นรายปี ของแต่ละหน่วยงานในจังหวัดที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ การพัฒนาจังหวัด

2) การส่งเสริมองค์กรชุมชนเข้มแข็งโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของภาค ประชาชนและองค์กรเอกชนต่าง ๆ ให้ เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจของ หน่วยงานราชการในจังหวัดทุกระดับ โดยร่วม รับรู้ข้อมูล ร่วมคิด ร่วมริเริ่ม ร่วมให้ความเห็น ร่วมตัดสินใจและร่วมตรวจสอบ อีกทั้งควร ส่งเสริมให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ ทั้งทาง

เศรษฐกิจและสังคม แนวทางดังกล่าวนี้จะก่อให้เกิดองค์กรชุมชนที่เข้มแข็งนำไปสู่การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางด้านการเมืองการปกครอง ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารราชการแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนามีประสิทธิภาพ

3) ระบบการบริการประชาชนควรมีลักษณะเป็นการให้บริการเสร็จสิ้นในที่เดียว (one stop service) จังหวัดทดลองแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนา ควรที่จะสามารถมีการตัดสินใจในเชิงการบริหารได้อย่างรวดเร็ว และลดการพึ่งพาการตัดสินใจจากส่วนกลางให้เหลือน้อยที่สุดโดยเฉพาะในด้านการให้บริการต่างๆ แก่ประชาชนภายในจังหวัด เพื่อลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน และประหยัดเวลาของประชาชนที่มาขอรับบริการจากหน่วยงาน

4) ควรมีการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ระบบบริหารราชการจังหวัดแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนา หากมีการนำระบบบูรณาการเพื่อพัฒนามาใช้ในจังหวัดอื่นๆ ข้าราชการในจังหวัดทุกระดับ ต้องมีความเข้าใจระบบบูรณาการที่ถูกต้องในระดับเดียวกันจึงจะทำให้การบริหารจัดการในแนวราบมีความเป็นไปได้จริง รวมทั้ง ต้องปรับระบบงานใหม่และต้องรู้งานของหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน

5) จะต้องผนวกระบบการถ่วงดุลอำนาจและการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ เข้าไว้ในระบบบริหารราชการจังหวัดแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนาและดำเนินการอย่างจริงจัง ระบบการถ่วงดุลอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดอาจดำเนินการโดยอาศัยการ

กำหนดระบบปฏิบัติโดยคณะบุคคลหรือองค์กรที่มีองค์ประกอบมาจากหลายภาคส่วน

2. มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

1) รัฐบาลควรจัดสรรเงินให้จังหวัด (เช่น อาจจัดสรรให้ร้อยละ 10 ของวงเงินงบประมาณจังหวัด) เพื่อเป็นเครื่องมือทางการเงินในการประสานความร่วมมือ และการทำงานกับหน่วยราชการในจังหวัด โดยให้มีคณะกรรมการจัดสรรงบประมาณระดับจังหวัด เพื่อจัดสรรให้แก่โครงการพัฒนาในจังหวัดที่จำเป็น ทั้งนี้ การจัดสรรโครงการจะต้องสอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการและความจำเป็นของการพัฒนาในแต่ละหมู่บ้าน/ตำบล/อำเภอ

2) จะต้องเร่งพัฒนาระบบข้อมูลการบริหาร (MIS = management information system) ในระดับจังหวัด ในสำนักงานจังหวัดควรมี "ศูนย์ข้อมูล" การบริหารระดับจังหวัด ที่ให้ความสะดวกแก่ฝ่ายบริหารสร้างระบบเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่น (ระบบ LAN) การแสดงผลผ่านอินเทอร์เน็ต ข้อมูลระดับจังหวัดที่สะท้อนคุณภาพชีวิตของประชาชน เช่น จปฐ. และข้อมูลหมู่บ้าน (กขช.-2ค.) ควรจะประมวลในระดับจังหวัดที่ค้นคว้าได้สะดวกและจะแสดงประกอบแผนที่ (แสดงหมู่บ้าน ตำบล ที่มีสภาวะยากจนแร้นแค้น) ข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์สำหรับการจัดสรรงบประมาณ/โครงการภายในจังหวัด

3. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

1) กระทรวงมหาดไทย ควรให้ความสำคัญกับบทบาทของหน่วยงานใน

ระดับจังหวัด โดยเฉพาะบทบาทของสำนักงานจังหวัด ซึ่งทำหน้าที่แกนกลางในการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ระดับจังหวัดเพื่อหาสาเหตุของปัญหา รวมทั้งข้อจำกัดต่างๆ ในการพัฒนา รวมถึงระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ และในการนี้จังหวัดจะต้องสร้างระบบข้อมูลและสารสนเทศในการบริหารจัดการที่ดี เป็นระบบข้อมูลและการวิจัยที่ครอบคลุมในการแก้ไขปัญหาทั้งด้านความยากจน การพัฒนาที่ยั่งยืนและการแก้ปัญหาเฉพาะ เช่น ยาเสพติดและการจัดระเบียบทางสังคม เป็นต้น

2) ผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการจะต้องพัฒนาทักษะในการบริหารจัดการที่สามารถผสมผสานระหว่างความต้องการส่วนบุคคล ความพึงพอใจของปัจเจกบุคคลฝ่ายต่างๆ ในจังหวัดและสร้างระบบการร่วมมือและประสานงาน (corporate system) โดยอาศัยอำนาจทางการบริหารของตนเองที่มีอยู่ ทั้งทางด้านการใช้อำนาจ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงบประมาณ เพื่อทำให้เกิดคุณภาพทั้งในระบบการบริหารงานจังหวัด และสร้างความรู้สึกร่วมกันของบุคคลวงกว้างๆ เพื่อสนองตอบต่อสภาพแวดล้อมในการบริหารที่มีขีดจำกัดทั้งทางด้านกายภาพ สังคม เศรษฐกิจ การเมือง และปัจจัยเชิงจิตวิทยา

3) การมอบอำนาจของส่วนกลางจะต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่แท้จริงของแต่ละจังหวัด ดังกรณีของจังหวัดนราธิวาส การให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด

ในการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศที่รุนแรง เช่น ออกรุ่น ออกรุ่น ความถี่การมอบอำนาจ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรประมงตามพระราชบัญญัติประมง พ.ศ. 2490 เป็นต้น นอกจากนี้จะต้องแก้ไขข้อจำกัดต่างๆ ที่มีอยู่ ทั้งทางด้าน การบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงบประมาณ

4. สถาบันราชภัฏภูเก็ต

1) ผู้ว่าราชการจังหวัดควรกระจายภาระงานบริหารจัดการให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในแนวราบมากขึ้น โดยมีมาตรการกำกับ ติดตามความก้าวหน้า ดูแล และประเมินอย่างเข้มงวด ควรควบคุม ดูแลให้ข้าราชการมีจิตสำนึกเพื่อประชาชนไทย ให้บริการที่ดี สามารถปกป้องและส่งเสริมอาชีพของราษฎร เช่น อาชีพหัตถ์เทศก์ นักดนตรี ร้านอาหาร วิสาหกิจชุมชน ร้านค้าปลีกขนาดเล็ก เป็นต้น

2) การบริการสังคมของภาครัฐ รัฐบาลต้องเตรียมความพร้อมทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนขวัญ กำลังใจ เพื่อมิให้เกิดปัญหายุ่งยากในทุกมิติของการปฏิบัติงาน

5. สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

1) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา จังหวัดแบบบูรณาการจะต้องมียุทธศาสตร์ในเรื่องการพัฒนาการให้บริการประชาชนที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมสามารถวัดได้ ซึ่งรวมถึงยุทธศาสตร์ในเรื่องอื่นๆ ด้วย ทั้งนี้ จังหวัดควรจัดให้มีการประเมินผลความสำเร็จของแผนเป็นระยะๆ ด้วย

2) จังหวัดจะต้องมีการเตรียมการพัฒนาบุคลากรของจังหวัดให้มีความพร้อมต่อระบบการบริหารงานแบบใหม่ เพื่อให้บุคลากรของจังหวัดมีความรู้ความเข้าใจ และมีการปรับทัศนคติ ตลอดจนวิธีการทำงานในแนวใหม่เพื่อให้สามารถทำงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันได้ นอกจากนี้จะต้องมีการเตรียมการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะในด้านการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย การใช้ระบบข้อมูล GIS เพื่อการแก้ไขปัญหา เป็นต้น

3) ควรดำเนินการทดลองบริหารงานแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนาในระดับอำเภอด้วย เพื่อให้การขยายผลเป็นไปอย่างเต็มรูปแบบ โดยประยุกต์แนวคิดและวิธีการดำเนินงานจังหวัดทดลองแบบบูรณาการในระดับจังหวัดไปใช้ โดยสรุปจุดดี จุดด้อย ตลอดจนข้อจำกัดต่างๆ จากการทดลองครั้งนี้ มาปรับใช้